

Visitasedrag

ved visitasen i Strømsgodset, 24. april 2023

Ved biskop Jan Otto Myrseth

INNLEDNING

Kjære venner

Aller først en stor takk for flotte visitasdager her i Strømsgodset menighet. Vi har snakket med hverandre, bedt og sunget sammen, og vi har tenkt høyt om hvordan denne menigheten kan leve opp til visjonen om å være levende, nær og tilgjengelig – for de som bor her i dag, og for de mange tusen flere som trolig bor i dette området om noen år.

De tre dagene fra tirsdag til torsdag var fylt med spennende programposter fra morgen til kveld. Hver dag startet vi med morgenbønn i Strømsgodset kirke, og disse samlingene har vært levende og tydelige eksempler på den rikdommen av evner og engasjement som medarbeiderfellesskapet i Strømsgodset utgjør. Det har også gjort inntrykk hvordan menighetsrådets medlemmer, ikke minst leder og nestleder, har satt av tid til å være med på store deler av visitasprogrammet.

Møtet med Strømsgodset menighetsråd har etterlatt et inntrykk av oppriktig engasjement og trofast og langvarig innsats for lokalkirken. Det samme gjelder andre frivillige nøkkelpersoner i menighetens barnearbeid og eldrearbeid, så vel som i forvaltningen av menighetscenteret. Strømsgodset menighet preges av en vilje og evne til inkluderende fellesskap og omsorg for lokalsamfunnets behov.

Takk for den vennlige, imøtekommende og gjestfrie måten dere har tatt imot meg og mitt følge på. Når været i tillegg ble så strålende disse dagene, framstod hele Sundhaugen med kirken, menighetscenteret og Villa Blå helt uimotståelig innbydende. Jeg lar meg friste til å gjøre sokneprest Catos ord til mine, når han som en skildring av menigheten sa det slik: «Det er helt klart oppdrift i bakken!»

MER HIMMEL PÅ JORD

En visitas gir anledning til å stanse opp og reflektere over kirkens plass i samfunnet og menighetens daglige arbeid, og til sammen å drøfte målsettinger og strategier. Disse dagene har gitt rikelig anledning til dette, gjennom møter med staben og menighetsrådet og samtaler med den enkelte medarbeider. Kirkens viktigste oppgave er å forkynne og formidle evangeliet til alle mennesker, og bygge menigheter som tilbyr fellesskap, mening og omsorg. I et samfunn i endring må kirken hele tiden vurdere hvordan vi arbeider, prioriterer og samhandler.

Den samlende overskriften for Den norske kirkes visjon er «Mer himmel på jord». For et par år siden vedtok Kirkemøtet en strategiplan med tre hovedmål som konkretiserer denne overskriften. Når jeg nå skal oppsummere mine inntrykk fra Strømsgodset, vil jeg samle dem under disse målene.

1. Kirken åpner rom for tro

Den første målformuleringen er «Kirken åpner rom for tro», og dette handler ikke minst om at vår oppgave er å forkynne evangeliet til mennesker gjennom hele livet. Selv om mange som bor i dette området opplever kirken som en viktig del av sin identitet og tilhørighet og benytter seg av kirkens tilbud ved de store overgangene i livet, er det likevel et faktum at dere i begrenset grad når ut til de mange som befinner seg «mellom konfirmasjon og pensjon». De som deltar aktivt i menighetens ulike løpende aktiviteter er i hovedsak barn og eldre. Men det er tross alt flere oppmuntrende tegn på en positiv utvikling og vekst de seinere årene. Jeg tenker særlig på

Søndagsskolen

som vokser seg ut av lokalene i tårnfoten, og der flere familier er blitt faste søndagsskolefamilier. Videre må etableringen av den såkalte

Superonsdag

nevnes. Det at dere flyttet småbarnssangen til onsdag og kombinerte den med snekkerklubb og hobbyklubb, og inviterte både store og små til middagservering, har bidratt til å gi stadig nye unge familier tilhørighet og gjort det lettere å bli med på andre ting som skjer i menigheten. Jeg falt veldig for den uttalte ambisjonen bak dette tiltaket, som trosopplæringsleder Kjersti formulerte slik: «Den timen vi er i kirka skal være den beste i uka!»

Jeg vil utfordre menigheten til å tenke på hvordan dette arbeidet kan videreføres og styrkes, kanskje ved en prosjektstilling som kan finansieres gjennom oppsparte midler og givertjeneste.

Strømsgodset Mini- og Barnegospel

har i en årrekke vært en vital og svært verdifull del av menighetens arbeid som rekrutterer bredt blant de yngste. Det er et tilbud som er åpent for alle fra fireårsalderen og uten øvre aldersgrense. De store får ansvar for de små, og arbeidet drives med en ideologi og metodikk som er velegnet for overføring til arbeid blant unge fra konfirmantalden og oppover. En stor takk til Stine Christiansen og Christian Evenshaug, som har ledet dette arbeidet siden starten for godt over tjue år siden.

Mange andre flotte tiltak

Det er ikke mulig å gi en utførlig omtale av alle aktiviteter dere har for barn og unge, men både årsrapporten for 2022 og den nylig vedtatte virksomhetsplanen for 2023 gir et godt innblikk i dette feltet. Noen stikkord: dåpssamtaler, babysang, lørdagsklubben, tårnagenthelg, utdeling av Min kirkebok, kirkerotteteater, karneval, fasteaksjon, jule- og påskevandringsgudstjeneste med etterfølgende verksted, barneleir på Solsetra og Kirkens teaterskole. Flere av disse tiltakene blir realisert ved et samarbeid med andre menigheter, og jeg er glad for at trosopplæringsleder Kjersti Haave Reknes også tar på seg oppgaven som leder for undervisningsforumet som samler de som arbeider med undervisning i prostiets menigheter.

Konfirmantarbeidet

er det viktigste enkelttiltaket i kirkens ungdomsarbeid, og det er spennende å høre hvordan dere satser på å rekruttere til kirkens tilbud for denne aldersgruppen. I oktober gikk dere på dørene og leverte Gud-i-bags til 51 åttendeklassinger og inviterte til Kokkekveld. Dere kjørte rundt med en pose som inneholdt en enkel kokebok med andakter, en sjokolade, en kjærlighet, en pose kakao, et lysglobelys og en plastilinaklump som kunne formes til en lysestake, en laminert bønn og et infoark om konfirmasjontiden samt brosjyre over utleiemuligheter på menighetscenteret. Dette er et prisverdig forsøk på å påvirke 14/15-åringene til å velge kirkelig konfirmasjon, og det er helt avgjørende at kirken klarer å markedsføre sitt tilbud til denne gruppen på en konkurransedyktig måte.

Jeg vet at prostene og kirkevergene i Drammen og Lier prosti har tatt initiativet til en gjennomdrøfting av konfirmasjonsarbeidet i hele prostiet i 2023, og jeg ser med spenning fram til hva som kommer ut av disse samtalene.

Kommende helg skal konfirmantene i Strømsgodset på tur til Danmark sammen med konfirmantene i Austad Fjell menighet, og jeg hadde gleden av å møte alle disse ungdommene sist onsdag. Opplevelsen av å delta på leir eller konfirmanttur er for mange konfirmanter noe av det viktigste i konfirmanttiden, og jeg har stor tro på at denne turen vil ha stor betydning for årets konfirmanter.

Kirken må være synlig

Kirken åpner også rom for tro i samfunnet ved å fremme verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle. Dette var et viktig tema i den fine samtalen vi hadde med menighetsrådet. Flere ga uttrykk for en bekymring for at kirken taper terreng og blir usynlig for mange, og dette er en utfordring til kirkelige ledere på flere nivåer, men også for det enkelte kirkemedlem til å frimodig dele sin tro med andre og invitere naboer med på kirkevei. Jeg setter stor pris på det tydelige engasjementet som preger menighetsrådet og er glad for å høre at flere tar gjenvalg og slik sikrer en kontinuitet i lokalkirkens liv og arbeid.

2. Kirken er der livet leves

Et av delmålene under dette punktet er å styrke kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner. For kirken er en «kulturell bærebjelke i samfunnet», slik en av dere uttrykte det. Her i Strømsgodset får ulike kulturelle uttrykk sin rettmessige plass i det kirkelige liv. Dagens visitasgudstjeneste er i så måte et strålende eksempel. Og listen over musikere, solister, grupper, kor og konserter er lang. Den kulturelle virksomheten utspiller seg både i kirken og på menighetscenteret og på Drammen teater, for å nevne noe. Den årlige jazzmessen er blitt et høydepunkt i årshjulet, og denne messen trekker også en del nye som blir kjent med menigheten og kirken på denne måten. I løpet av visitasdagene har vi hatt stor glede av å lytte til Trio Blå ved flere anledninger, og det er slett ikke hverdagskost at en menighetsstab kan stille med en så kompetent besetning. Gratulerer – og en stor takk!

Kultur og samskaping

er en viktig brobygger mellom kirken og det øvrige samfunnslivet. På Torsdagstreffet fikk vi høre sosiolog og tidligere spesialrådgiver Yngve Carlsson i KS Kommunesektorens Organisasjon snakke med stor innlevelse om Drammen og kommunedel 4 i et historisk og aktuelt perspektiv. Han la ikke skjul på sin bakgrunn fra Humanetisk forbund, men sa at forholdet mellom kirken og hans mer kirkeskeptiske sammenheng har gått fra å være preget av en dyp kløft til å være en kanal – med mange broer over. Slik jeg oppfatter det er det ikke minst kirkens rolle som kulturaktør som har bidratt til å bygge broer.

Et godt lokalt eksempel på dette er samarbeidet mellom barnekorene og Strømsgodset Idrettsforening. Her er det mye «ekte kjærlighet», og barnekorene figurerer sterkt og synlig i Strømsgodsets promovideo som stadig vises både på stadion og andre steder. Både SIF og menigheten er opptatt av å legge til rette for at ingen skal utelukkes fra å delta i aktiviteter, verken av økonomiske eller andre årsaker.

Bærekraftsmålene

Strømsgodset menighet er sertifisert som grønn menighet og har i virksomhetsplanen diverse tiltak som sikter mot oppfylling av FNs bærekraftsmål. Blant disse er markering av Skaperverkets dag på Gulskogen gård og klimagudstjeneste under Klimafestivalen. Menigheten har misjonsavtale med Misjonsalliansen og støtter deres arbeid i Vietnam med et visst beløp i året.

Samarbeid med skolene

Under besøket på Gulskogen skole fikk vi høre mer om det viktige samarbeidet mellom skolen, Strømsgodset Idrettsforening og kirken. Skolens rektor og lærere tok vel imot oss og viste oss blant annet det flotte skolebiblioteket, som endte nesten helt på toppen i en kåring av landets fineste bibliotek. Vi fikk også besøke 8. trinn på skolen, og det ble et veldig spennende møte. Elevene hadde forberedt spørsmål som de fikk stille til biskopen, og det ble en interessant og givende samtale. Jeg er glad for det fine samarbeidsklimaet mellom kirken og skolene og barnehagene i soknet.

USN

En av campusene til Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har tilhold i Strømsgodset menighetsnærrområde, og det var naturlig for oss å be om et møte med USNs ledelse for å drøfte samarbeidet

mellom kirken og USN. Tunsberg bispedømme bidrar sammen med Agder og Telemark bispedømme til å finansiere til sammen to studentprester i samarbeid med USN. Studentprestene er tydeligere avklart i USNs organisasjon enn den var i starten, og USNs rektor og øvrige ledelse poengterte at universitetet er opptatt av hele livet til studentene. Ikke minst har studentprestene hatt en viktig rolle i beredskapsarbeidet, som da to USN-studenter ble brutalt drept i Marokko for noen år siden. Det er en god åpenhet i USN-ledelsen for å samhandle med lokalsamfunnet og lokalmenighetene om å tilrettelegge for at studenter kan finne seg godt til rette i universitetsbyen. Strømsgodset menighet ønsker å være på tilbudssiden når det gjelder samarbeid med universitetet, og kanskje kan studentforeningene være et brohode til lokalt samarbeid.

3. Kirken er mer for flere

En annen viktig brobygger mellom kirken og samfunnet er diakonien. Diakoniplanen for 2023-24 ble vedtatt av menighetsrådet for et par måneder siden og rommer ikke mindre enn 40 tiltak. De ulike

Formiddagstreffene på torsdager (Torsdagstreff og Vaffeltreff)

er viktige og helsefremmende møteplasser som gir tilhørighet og fellesskap. Jeg hadde gleden av å delta på Torsdagstreffet denne uken, og som tidligere nevnt ga Yngve Carlssons foredrag et solid overblikk over områdets historie og aktuelle utfordringer.

For øvrig arrangerer kirkeforeningen også formiddagstreff og turer for den samme målgruppen.

Samtaler, besøkstjeneste og sjelesorg

Blant de mange diakonale tiltakene er kontakten med mennesker i ulike livssituasjoner, ikke minst i forbindelse med sorg og livskriser. Prestene og diakonimedarbeideren er tilgjengelige både via telefon, ved besøkstjeneste og gjennom sjelesorgsamtaler for mennesker som ønsker det.

Seniornett Strømsgodset menighet

tilbyr kurs for eldre som ønsker å forbedre sine nett- og data-/nettbrettkunnskaper for å kunne delta mer aktivt i et samfunn som blir stadig mer nettbasert.

Andre diakonale tiltak

Takket være det gode samarbeidet på tvers av menighetsgrensene kan menigheten også tilby sorggrupper og lunsj for etterlatte, og PREP-kurs for foreldre med barn som er tilknyttet trosopplæringsaktivitetene.

Lokale utfordringer

I Den norske kirkes diakoniplan er et av målene formulert slik: «Menighetens omsorgstjeneste er rettet mot lokale utfordringer». Jeg vil utfordre både staben, menighetsrådet, diakoniutvalget og frivillige medarbeidere til å samtale videre om hvor de lokale diakonale utfordringene er aller størst akkurat nå, og løpende analysere hva det er viktigst å satse på framover. Det er viktig at de diakonale prioriteringene blir forankret best mulig og tar utgangspunkt i både lokalsamfunnets behov og en nøktern analyse av hvilke ressurser menigheten rår over. Ikke minst er det viktig å tenke helhetlig om rekruttering, ivaretagelse av medarbeidere og å bygge kompetanse hos både ansatte og frivillige medarbeidere.

Det nye verktøyet som nå tas i bruk i norske menigheter, «Kirka vår - samlet plan for arbeidet i soknet», vil være til god nytte i denne helhetlige tilnærmingen til dagens og morgendagens utfordringer.

En bydel i forandring

Bydelen som utgjør Strømsgodset menighet har opplevd store forandringer i løpet av de siste femti årene. Utviklingen har gått fra industri til lager, logistikk, reparasjonsvirksomhet og handelsvirksomhet. Samfunnet har utviklet seg fra et monokulturelt preg til å bli ganske så flerkulturelt. Drammen stod helt

sentralt når den første ikke-europeiske arbeidsinnvandringen startet i 1969, og byen ligger helt på landstoppen når det gjelder lavinntektsfamilier og andelen innbyggere med minoritetsbakgrunn.

Møte med Drammen kommune

Nå står bydelen framfor en ny, stor endringsprosess. I kommunedel 4 skal det etter hvert bygges 4500 nye boliger, og folketallet er forventet å tredobles i løpet av de nærmeste 15-20 årene. Kjøpesterke familier vil flytte inn, og den relative andelen fattige vil minke, men det blir desto vanskeligere å være fattig. Dette må både kommunale myndigheter og kirken ta høyde for. I møtet med kommunen drøftet vi behovet for at man tenker helhetlig om behovene for plass til både innendørs- og utendørsaktiviteter i de nye boligområdene. Det er viktig at kirken hele tiden gjør seg gjeldende i samtalen om hvordan livet kan bli best mulig å leve for flest mulig av de som bor her.

I møtet med kommunens ledelse snakket vi også om kirkens plass i kommunens beredskapsarbeid, og som oppfølging av dette møtet vil representanter fra kommune og kirke samtale videre om gode avtaler og rutinebeskrivelser for dette arbeidet.

Reduksjon av presteressurser

Den beklagelige reduksjonen av kapellanstillingen gir utfordringer. Det er nå foretatt en omorganisering av prestatjenesten i prostiet som langt på vei ivaretar betjeningen av Strømsgodset. Likevel er det vanskelig å unngå at prestatjenestens særlige fokus på barn, ungdom og yngre familier blir svekket. Det er en vesentlig utfordring å gjøre kloke endringer i konfirmantarbeidet i samarbeid med Tangen og Strømsø sokn, og å bidra til et smidigst mulig samarbeid om den nye kateketstillingen som de to menighetene skal dele.

En mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Jeg har hørt mange gode vitnemål fra ansatte og frivillige medarbeidere og fra medlemmer i menighetsrådet om det gode miljøet i menigheten. Dere er en fin gjeng som utfyller hverandre på en fin måte, og fellesskapet er preget av god stemning, omsorg og velvillighet. «Jeg gleder meg til å gå på jobb», kom det med ettertrykk fra en av dere. Samtidig er det ikke til å legge skjul på at flere er bekymret for at menighetskjernen skrumper inn og mange av de frivillige støttespillerne begynner å dra på årene. Det er et klart behov for å rekruttere nye frivillige til oppgaver i menigheten. Samtidig er det viktig å tenke helhet og huske på at menigheten ikke bare er et sted for aktiviteter, men en levende organisme. Kirken er til for mennesker som søker språk for sine åndelige opplevelser og ønsker å finne sin plass i et fellesskap med den treenige Gud som sitt sentrum. Der får vi alle høre til med vår tro og vår tvil, vår lengsel og vårt håp.

Lokal arbeidsledelse

Etter samtaler med både stab og menighetsråd tenker jeg at det er nødvendig å vurdere en ny lokal arbeidsledelse som bedre kan ivareta samspillet mellom menighetsrådets strategiske ansvar og den daglige virksomheten i menigheten. Det vil være klokt å konkretisere tydeligere hva som sorterer under sokneprestens pastorale og kirkefaglige lederansvar i og overfor staben, og de administrative oppgaver og ansvarsområder kirkevergen har som forvalter og arbeidsgiver for de fellesrådstitilsatte. Det er behov for en ledelsesfunksjon som er på innsiden både av menighetsrådets virksomhet og stabens hverdag, og som kan ha overblikket og sørge for god koordinering av planer, ansvar og aktiviteter.

Til slutt vil jeg oppsummere mine utfordringer i noen punkter.

UTFORDRINGER

1. Se på om det er mulig å få til en **prosjektstilling** rundt den vellykkede satsingen på **Superonsdag**, kanskje finansiert ved oppsparte midler og en ordnet givertjeneste
2. Fortsett med den spennende satsingen på å **rekruttere ungdom til kirkelig konfirmasjon**
3. Ta aktivt del i prostiets **gjennomdrøfting av konfirmasjonsarbeidet**, med særlig henblikk på samarbeid over soknegrensene
4. Arbeid videre med et **tilbud for ungdom etter konfirmasjonsalder**, kanskje i samarbeid med noen av nabomenighetene
5. Ta i bruk «**Kirka vår – samlet plan for arbeidet i soknet**» som redskap for kartlegging og strategisk arbeid
6. Gjør en kartlegging av hvilke **diakonale utfordringer** som foreligger, og tenk gjennom hvilke prioriteringer som er nødvendige
7. Tenk grundig og helhetlig om rekruttering og ivaretagelse av **frivillige medarbeidere**
8. Gi innspill til kommunen om **behovet for møteplasser og aktivitetstilbud** med tanke på den forventede sterke befolkningsveksten i kommunedelen
9. Drøft behovet for en **ny lokal arbeidsledelse** i menigheten, i samråd med prost og kirkeverge

TAKK

Til slutt vil jeg igjen takke hjertelig for gode visitasdager, for et flott visitasprogram og alle gode opplevelser underveis. Takk for den store innsatsen dere alle gjør i menighet og lokalsamfunn. Takk til alle som har bidratt administrativt og praktisk, kunstnerisk og musikalsk, og på andre måter. I forberedelsene og underveis i visitasen har jeg hatt god hjelp av medarbeiderne på bispedømmekontoret, og ikke minst prost Øystein Magelssen, kirkeverge Svein Askekjær og kirkefagsjef Michael Onsrud. En særlig takk til disse tre.

Tunsberg bispestol, 23. april 2023

Jan Otto Myrseth